

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ № _____

**Веселівська сільська рада
Бобринецького району
Кіровоградської області**
вул. Молодіжна, 17, с. Веселівка,
Бобринецький район,
Кіровоградська область, 27261

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України у відповідності до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Веселівської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження ставок податку на земельні ділянки на території Веселівської сільської ради на 2018 рік» (далі - Проект 1), «Про затвердження ставок єдиного податку на території Веселівської сільської ради на 2018 рік» (далі - Проект 2) (далі разом – проекти рішень) та документи, що надані до нього листом Веселівської сільської ради від 10.06.2017 № 106.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Веселівської сільської ради з питань бюджету, фінансів і власності, агропромислового комплексу, земельних відносин, благоустрою, розвитку населених пунктів та житлово-комунального господарства щодо їх регуляторного впливу та аналізів регуляторного впливу проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо проектів рішень в цілому

Проектами рішень встановлюються на території Веселівської сільської ради ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), визначаються деякі обов'язкові елементи.

Пунктами 10.2. та 10.3. статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3. статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3. статті 12 ПКУ визначено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Натомість, у проектах рішень відсутні деякі обов'язкові елементи (наприклад: порядок сплати податку, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку інші), що не узгоджується з наведеними вимогами ПКУ.

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Щодо додатку до Проекту 1

Пунктом 1 Проекту 1 передбачається затвердити ставки податку на земельні ділянки на території Веселівської сільської ради згідно з додатком.

1. Підпунктом 4.1. встановлюється ставка податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено (незалежно від місцезнаходження).

Останнім абзацом цього підпункту ставка податку встановлюється за земельні ділянки, які використовуються для здійснення господарської діяльності.

Категорії земельних ділянок визначаються статтею 19 Земельного кодексу України, відповідно до якої землі України за основним цільовим призначенням поділяються на такі категорії:

- а) землі сільськогосподарського призначення;
- б) землі житлової та громадської забудови;
- в) землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;
- г) землі оздоровчого призначення;
- г) землі рекреаційного призначення;
- д) землі історико-культурного призначення;
- е) землі лісгосподарського призначення;
- є) землі водного фонду;
- ж) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Категорії «земельні ділянки, які використовуються для здійснення господарської діяльності» Земельним кодексом України не визначено.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо викласти зазначений абзац у наступній редакції: «- та інші земельні ділянки – 3 % від їх нормативної грошової оцінки»; а також доповнити підпункт 4.1. ставкою податку за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності), відповідно до вимог пункту 274.2. статті 274 ПКУ (за необхідністю).

2. Підпунктом 5.1. встановлюється ставка податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, у розмірі 5 відсотків від нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області.

З метою приведення цього пункту до вимог пункту 277.1. статті 277 ПКУ, пропонуємо внести до нього редакційні правки, доповнивши назвою області, на території якої розміщено Веселівську сільську раду, а також визначити, що ставка

податку встановлюється за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

3. Підпунктом 6.1.2. підпункту 6.1. встановлюється, що звільнення від сплати податку за земельні ділянки, передбачене для відповідної категорії фізичних осіб пунктом 281.1 цієї статті, поширюється на одну земельну ділянку за кожним видом використання у межах граничних норм.

Однак, пункт 281.1. відсутній.

Звільнення від сплати податку за земельні ділянки для відповідної категорії фізичних осіб передбачено підпунктом 6.1.1. підпункту 6.1.

Отже, пропонуємо в підпункті 6.1.2. підпункту 6.1. зробити відповідне посилання на норму додатку до Проекту 1 або відповідний пункт та статтю ПКУ (пункт 281.1. статті 281 ПКУ).

4. Підпункт 6.2. потребує приведення у відповідність до вимог статті 282 ПКУ, якою встановлено вичерпний перелік юридичних осіб, які звільняються від сплати податку.

5. Пункт 7 потребує приведення у відповідність до вимог статті 283 ПКУ, якою встановлено вичерпний перелік земельних ділянок, які не є об'єктами оподаткування.

6. Пунктом 12 регулюються питання орендної плати.

Підпунктом 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ визначено, що **плата за землю – обов'язковий платіж** у складі податку на майно, що справляється у формі **земельного податку або орендної плати** за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Відповідно до пункту 288.1. статті 288 ПКУ, підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які укладають договори оренди землі, повинні до 1 лютого подавати контролюючому органу за місцезнаходженням земельної ділянки переліки орендарів, з якими укладено договори оренди землі на поточний рік, та інформувати відповідний контролюючий орган про укладення нових, внесення змін до існуючих договорів оренди землі та їх розірвання до 1 числа місяця, що настає за місяцем, у якому відбулися зазначені зміни.

Згідно з вимогами пункту 288.4 цієї ж статті, розмір та умови внесення **орендної плати встановлюються у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем**. При цьому, пунктом 288.5. статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо підпункт 12 «Орендна плата» виключити.

7. Пунктом 13 регулюються питання індексації нормативної грошової оцінки земель.

Наразі, відповідно до пункту 284.1. статті 284 ПКУ, **органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території**.

Величину коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель щороку розраховує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин за індексом споживчих цін за попередній рік (пункт 289.2. статті 289 ПКУ).

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, обласна державна адміністрація не пізніше 15 січня поточного

року забезпечують інформування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову і митну політику, і власників землі та землекористувачів про щорічну індексацію нормативної грошової оцінки земель (пункт 289.3. статті 289 ПКУ)

Таким чином, пункт 13 «Індексація нормативної грошової оцінки землі» пропонуємо виключити.

8. Відповідно до підпункту 14.1.130. пункту 14.1. статті 14 ПКУ, одиниця площі оподатковуваної земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у Проекті 1 уточнити місцезнаходження земельних ділянок, для яких визначаються ставки земельного податку, та при встановленні ставок, що поширюються на населені пункти, дотримати вимоги підпункту 14.1.130. пункту 14.1. статті 14 ПКУ.

9. Додатково повідомляємо, що додаток до Проекту 1 потребує редакційних правок в частині визначення правильної нумерації пунктів (відсутні пункти 4, 5, 6).

Щодо додатків до Проекту 2

Проектом 2 на території Веселівської сільської ради передбачається встановити ставки єдиного податку для суб'єктів господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, згідно з додатками.

Відповідно до пункту 293.1. статті 293 ПКУ, ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року (прожитковий мінімум), другої групи - у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (мінімальна заробітна плата).

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (пункту 293.2):

1) для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Тобто, до повноважень відповідних місцевих рад віднесено встановлення фіксованих ставок податку для платників єдиного податку першої та другої груп.

Ставки податку для платників єдиного податку третьої та четвертої груп встановлено ПКУ та не потребують встановлення місцевими радами.

Однак, пунктом 3 додатку 3 визначено, що ставки єдиного податку для платників першої – другої груп встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (далі - мінімальна заробітна плата), та третьої групи - у відсотках до доходу (відсоткові ставки).

Частиною 2 зазначеного пункту визначено, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються міською радою для фізичних осіб – підприємців, які

здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:

1) для першої групи платників єдиного податку - 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;

2) для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Додатками 1 та 2 встановлюються ставки єдиного податку для платників, відповідно, першої та другої груп.

При цьому, базу оподаткування в додатках – не визначено.

Враховуючи вищезазначене у пункті 3 додатку 3 пропонуємо:

- частину 1 та підпункт 2) частини 2 привести у відповідність до пункту 293.1. статті 293 ПКУ в частині встановлення ставки єдиного податку для платників першої групи у відсотках (фіксовані ставки) **до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб**, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

- в абзаці 1 частини 2 слова «встановлюються міською радою» виключити, виклавши абзац у наступній редакції: «Встановити фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб – підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць:».

Крім того:

- зазначити у додатку 1, що ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

- зазначити у додатку 2, що ставки єдиного податку для платників другої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року;

В той же час, пунктом 3 додатку 3 встановлюються ставки податку для платників єдиного податку третьої групи та пунктами 2 і 4 визначаються обов'язкові для них елементи такого податку.

Як вже зазначалося вище, ставки податку для платників єдиного податку третьої та четвертої груп встановлено ПКУ та не потребують встановлення місцевими радами, тому пропонуємо виключити зазначені норми з додатку 3.

Таким чином, проекти рішень потребують доопрацювання з метою приведення у відповідність до вимог Податкового кодексу України.

Враховуючи вищевикладене, проекти рішень не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізів регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ)

АРВ проектів рішень не повною мірою відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. Так, у розділах I «Визначення і аналіз проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання» розробник обмежився лише словесним описом проблем – не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували їх наявність, масштаб та важливість, також не охарактеризовано та не оцінено сфери,

на які проблеми мають найбільший негативний вплив. Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

2. У розділах III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» не наведено витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проектів рішень, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Хоча при оцінці впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання у розділах III визначено кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється зазначене регулювання (*при наведені значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних*).

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а, наприклад, ставки єдиного податку встановлено на максимальному рівні, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Крім того, розробником не наведено алгоритму визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Таким чином, враховуючи неналежне опрацювання вказаних розділів розробником, не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

3. Додатково зазначаємо, що при розрахунку «прямих» витрат суб'єктів господарювання (розділ 3) в Тесті малого бізнесу (М-тест) АРВ Проекту 2 ставка єдиного податку визначена у сумі 762 грн./міс. Однак, відповідно до розміру мінімальної заробітної плати, максимальна ставка податку складає 640 грн./міс.

4. При оцінці впливу на суб'єктів господарювання в розділі III АРВ Проекту 1 визначено, що під дію регулювання підпадає 1 суб'єкт середнього та 3 суб'єкти малого підприємництва.

Натомість, в розділі III АРВ Проекту 1 не здійснено розрахунок витрат суб'єктів великого та середнього підприємництва.

5. У розділі 3 М-тесту АРВ Проекту 1 визначено, що «прямі» витрати 1 суб'єкта малого підприємництва складають 128,12 грн./міс., але при розрахунку прямих витрат усіх суб'єктів малого підприємництва використана цифра 388,25 грн./міс. При цьому, загальні «прямі» витрати склали 4312,43 грн., що не відповідає розрахункам із зазначеними ставками податків.

6. Сумарні витрати суб'єктів малого підприємництва в АРВ проектів рішень (розділи 4 М-тестів) розраховано за перший рік впровадження проекту та за наступні 5 років.

Враховуючи, що проектами рішень ставки податків встановлюються виключно на 2018 рік, розрахунок необхідно здійснювати тільки за перший рік впровадження проекту.

7. У таблицях розділу VIII АРВ проектів рішень, якими визначаються показники результативності регуляторного акта, сума надходжень до бюджету складала: у Проекті 1 – 275389 грн., у Проекті 2 – 40 960 грн., що не відповідає розрахованим у М-тесті витратам суб'єктів господарювання.

Зазначене ставить під сумнів правильність даних та розрахунків в АРВ проектів рішень.

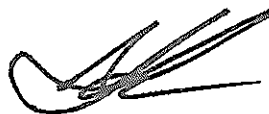
Крім того, некоректне визначення показників результативності регуляторного акта не дозволить у подальшому правильно оцінити досягнення цілей, та, відповідно, встановити ефективні ставки єдиного податку на наступні бюджетні роки.

Отже, АРВ (з М-тестами) проектів рішень потребують уточнення даних та здійснення перерахунку відповідно до вимог ПКУ та Методики.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проекти рішень Веселівської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про затвердження ставок податку на земельні ділянки на території Веселівської сільської ради на 2018 рік», «Про затвердження ставок єдиного податку на території Веселівської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналізу їх регуляторного впливу – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К.М. Ляпіна